

UPPLÄNDSKA IDROTTSMINNEN

Hänt sen sist...

Sedan förra medlemsbladet sändes ut, har två "Caféträffar" ordnats hos Upplands Idrottsförbund på Portalgatan. På den första – den 20.10 – kåserade Arne Pettersson mycket levande och intressant om *"US-profiler och -kufar under två sekler"* och visade bilder.

I kavalkaden ingick bl. a. de två berömda simhopparna Mollberg och Isander, som har fått ge ännu existerande namn åt ett var sitt hopp. En annan känd och mycket omtyckt profil i Simsällskapet var greve Carl Robert Mörner, gemenligen kallad Calle, som hade många stora projekt på gång, såsom Idrottsmässan och festliga simpromotioner.

Badhusföreståndaren Algot Roos, själv simmare, simlärare, lagledare för aktiva simmare och styrelseledamot i olika funktioner, var Sällskapets allt i allo under många år och mycket populär. Jag minns själv från min tidiga simmartid att han var mycket vänlig och hjälpsam, men att man hade en väldig respekt för honom.

Terminens andra möte ägde rum den 26.11 och då talade Staffan Hasselberg, trägen vasaloppsåkare med 32 fullföljda lopp, inspirerat om *"Vasaloppet i våra hjärtan. Egna och andras upplevelser i spåret"*. Han visade sig vara en stor expert på Vasaloppet och kunde ge exakta svar på publikens frågor om personer, händelser, väder och valla.

Fast hans huvud tycktes vara fyllt av statistik, fanns det plats också för den personliga känslan, glädjen av avspändheten inför uppgiften. Han hade också mycket att anföra om kamratskapet mellan olika kategorier av åkare och förståelsen för olika åkares motiv att ställa upp. Tydligen åktes det för Gud, för den personliga äran, för att inför sig själv pröva sin manlighet, eller bara för att det är roligt eller nyttigt! Några åker för att vinna, men väldigt många för att ha varit med!

UIHF har uppvaktat Uppsala Studenters IF med anledning av föreningens 90-årsjubileum. Till jubileet utkom en skrift som Kim Söderström recenserar här i vårt blad.

Till Folkrörelsearkivet, som just har gått in som medlem i vår förening, har vi levererat in 28 kassetter med inspelningar av intervjuer med idrottsmän och anföranden på våra idrottscaféer. Även arkivexemplar av vårt medlemsblad och propagandafoldern har levererats.

Årsmötet kommer att äga rum den 23 mars på Folkrörelsearkivet. Motioner skall vara ordföranden till handa senast den 1 mars. Förslag om ändring av stadgar skall dock inlämnas senast den 15 januari. En sådan motion har inkommit i laga tid.

Efter själva årsmötet kommer Kim Söderström att visa arkivets samlingar och ge tips om hur man kan sätta i gång amatörforskning i den egna föreningen. Bob Tollbring, ny medlem från Norrtälje, kommer också att berätta om sin samling uppländska föreningsmärken.

Riksidrottsmuseet har öppnat en hemsida på Internet,
<http://www.svenskidrott.se/riksidrottsmuseet/>

där man bl. a. kan hitta adresser till idrottshistoriska museer och sällskap m.m. UIHF finns med på listan, dels med den vanliga postadressen och dels med Jan Anderssons e-postadress, som han ställt till förfogande. För närvarande finns 20 museer eller samlingar och 45 sällskap eller föreningar antecknade, men fler kommer.

RF har tillsatt en projektgrupp som tagit fram en handledning i arkivvård, vilken snart kommer att finnas tillgänglig på RF:s hemsida

<http://www.svenskidrott.se/rf/>

I början av oktober skrev vi från UIHF ett cirkulärbrev till de idrottshistoriska föreningarna och sällskapen med bl.a. förslag om utbyte av medlemsblad. Vårt eget blad nr 3:3 och ett reviderat nytryck av vår propagandafolder bilades. Vi har sedan fått respons från en rad distrikt. Inkommet material kommer att läggas fram på årsmötet för eventuell utlåning.

SVIF:s årsbok 1998, som också är UIHF:s medlemsförmån, kom ut till jul och kommer att sändas ut per post så snart betalning av årsavgiften för 1999 erlagts. Boken som är fylligare än vanligt recenserar här av Rolf Pålbrant.

Med "Minnena" följer ett inbetalningskort på avgiften som är 100 kronor för enskild medlem, 125 för familj och 150 för föreningar och organisationer.

Inga Löwdin

Uppländska föreningar som fyller 60 år eller mer...

60		80	
IK Hinden	1939-09-01	Enköpings Tennisklubb	1919-03-07
Norrtälje tennisklubb	1939-05-08	Knivsta IK	1919-06-24
65		Sigtuna IF	1919-02-26
Almo Bollklubb	1934-04-15	Uppsala Atletklubb	1919-02-03
Enköpings Idrottssällskap	1934-04-15	Älvkarleby IK	1919-05-19
Häverö Skol IF	1934-05-09	85	
Söderbykarls IF	1934-05-20	SMK Uppsala	1914-01-17
Tensta Golf	1934-07-26	Uppsala Gymnastikförening	1914-05-22
Uppsala Bangolfklubb	1934-06-12	95	
Ultuna Studenters IF	1934-09-20	Söderfors GoIF	1904-09-07
Ununge IF	1934-04-11	105	
70		IFK Uppsala	1894-12-31
Kanotsällskapet Ägir	1929-03-19		
Roslagsbro IF	1929-11-08		
Uppsalapolisens PSK	1929-04-18		
Väddö IF	1929-03-06		

Vi gratulerar!

Vi gratulerar!

Uppsala studenters idrottsförening (USIF) 90 år

Till skillnad från många andra jubileumsskrifter ägnar sig inte USIF sig åt en redovisning av uppnådda resultat och stordåd genom tiderna. Det är inte heller en kronologisk tillbakablick över de senaste 90 åren. Istället har man valt att låta ett antal personer berätta om sina minnen och kontakter med föreningen. Men även föreningens lokalbestyr och organisatoriska förändringar får en genomlysning.

Inledningsvis tar ordföranden Nils Ekström upp de förändrade förutsättningar föreningen idag har att arbeta under, jämfört med de som rådde när 50-årsskriften kom ut 1958. Då fanns det ett flertal starka sektioner och en nära knytning till studenternas motionsidrott. Idag är läget annorlunda. Nu domineras USIF av en stark sektion, tennis. Studenternas motionsidrott överflyttades från USIF, till skillnad från andra högskoleorter till en kårortsnämnd, sedermera Studenthälsan. Detta medverkade bl.a. till att USIF fr.o.m. 1958, från att ha varit en förening för exklusivt studenter, blev öppen för alla.

I ett par artiklar berörs den förändrade synen på idrottens betydelse för fysisk och mental hälsa. I Gunnars Ströms bidrag framgår t.ex. att medicinarna till en början inte hade en odelad positiv syn på idrotten, eftersom den ledde till skador som man ansåg vara självförvållade och onödiga. En annan infallsvinkel på idrottens betydelse formulerades av rektorn vid Lunds universitet i ett 1:a maj-tal omkring 1910, där han betraktade idrotten som nyttig, eftersom den höjde beredskapen inför krig och dämpade de manliga studenternas ysterhet och lättsinne.

Trots att det inte saknats framgångsrika idrottsmän i föreningen, är skildringarna över uppnådda prestationer och resultat sparsamt förekommande. Detta är kanske inte så märkligt, eftersom USIF trots allt haft en lite annorlunda roll jämfört med de traditionella idrottsföreningarna. I Inga Löwdins bidrag "Från massidrott på 30-talet till idrottshistoria" pekar

hon bl.a. på den stora betydelse USIF sannolikt haft för att sprida idrotten över Sverige. De studenter som fick sina första kontakter med idrotten under sina studieår i Uppsala blev i många fall idrottsledare och initiativtagare till nya idrottsföreningar på sina hemorter. Idrottshistorikern Jan Lindroth, som kan sägas vara en av pionjärerna i Sverige med att koppla samman idrott med historieämnet, ger oss en bra bild av hur oförstående omgivningen var så sent som på 1960-talet till en sådan sammanblandning.

Vi får även flera skildringar om vilka tankar som de aktiva bar på under tävlingarna. Höjdhopparen Rickard Dahl bidrar bl.a. med en ingående berättelse från höjdhoppstävlingen vid EM 1958, och fäkterskan Kerstin Palm skildrar sin väg till guldmedaljen vid Universiaden i Tokyo 1967. En pärla bland berättelserna är en artikel av Bengt Ahlbom under rubriken "Så idrottade vi i Uppsala på det glada tjugotalet". I den målar han upp hur det var att komma till Uppsala som idrottsintresserad student. Som han påpekar var Uppsala då en idrottsstad som bara överglänstes av Stockholm och Göteborg. Fast i bandy var Uppsala förstas huvudstad, inte minst genom det nära nog oslagbara IFK. Han skildrar bl.a. hur han inledde sin "karriär" som bandymålvakt genom att kasta bollar på bandymålvaktsfenomenet "Sleven" Säfwenberg framför glasrutan på Säfwenbergskas livsmedelsbutiken på Svartbäcksgatan. Företaget var ganska ofarligt, eftersom "Sleven" enhandsplockade samtliga bollar utan att en enda träffade glasrutan. Det här exemplet är bara ett som bär Bengt Ahlboms särpräglade humor och iakttagelseförmåga. De förmågorna fick han senare stor användning av när han lämnade Uppsala 1926, utan examen, för att bli idrottskrönikör på Stockholms-Tidningen.

Här finns också ett intressant bidrag av Ove Karlsson som redovisar ett antal dramatiska maratonlopp i OS-historien. Många av oss har säkert hört att maratonsträckan har varierat under årens lopp. Men hur många vet, att den nuvarande ojämna sträckan för ett maratonlopp på 42.195 meter berodde på den engelska kungafamiljens nycker. Vid tiden för OS i London 1908 var 26 miles, eller enligt Ove Karlsson 41.842 meter, den vanligaste sträckan för ett maratonlopp. För att hela kungafamiljen skulle ha möjlighet att se både start och målgång, blev man tvungen att till den ursprungliga distansen lägga ytterligare 2/3 varv inne på stadion, för att löparna skulle gå i mål framför den kungliga läktaren, varpå loppets längd blev 42.195 meter. Den distansen blev den i framtiden rådande fr.o.m. OS 1924.

Det ligger i sakens natur att det inte är lätt att ha en samlad uppfattning om en skrift, där ett 40-tal olika personer har bidragit med sina erfarenheter av USIF. Fördelen med ett stort antal bidragsgivare är att man får ett antal olika infallsvinklar, vilket ökar möjligheten att man kan fastna för och tycka om vissa bidrag mer än andra. Man kunde kanske önska sig att skriften höll en lite högre nivå avseende layout och bilder. Att man dessutom sprängt in reklam mellan sidorna är måhända förståeligt men inte så tilltalande. Upplägget att blanda berättelser av föreningens trotjänare med artiklar av dem som endast haft kortvariga och sporadiska kontakter med USIF känns emellertid tilltalande.

Kim Söderström, Folkrörelsearkivet Uppsala län

Möten med Curt Sjö Dahl och andra från stora världen

Tillvaron bestod på sätt och vis av två världar. Det var dels den stora vida, om vilken man hörde i radio och läste i tidningar och böcker. TV:n var inte etablerad på den här tiden. Och det var dels den lilla, som framför allt bestod av vardagsmiljön hemmavid, men i vilken hemsocknen som helhet hade en central plats. Den lilla världens begränsning i väster var Uppsala och i öster Rimbo. Några begränsningar i norr och söder var inte definierade. Kanske skulle det ha varit Faringe station respektive Husbyskogen.

Uppsala Nya Tidning spelade en oskattbar roll för att förmedla information från den stora världen till den lilla. Så också Post-Emil, som hade det icke obetydliga praktiska ansvaret för att slutgiltigt bära fram denna information varje vardag oavsett väder och vind och oavsett årstid.

Den lilla världens liv handlade mycket om kontakter med grannar och möten med släktingar och andra besökare. Och den handlade i hög grad om det område, som man på något sätt kunde beresa själv. Den stora världens liv handlade i sin tur om politiken, ekonomin och allt det där man varken begrepp eller var intresserad av.

Den här indelningen gick också igen på sportens område. Kalle Svensson och Kurre Hamrin hette de stora fotbollsstjärnorna under 50-talets första halva. Att det fanns en värld utanför Sverige, som betydde något, föll en aldrig in. De två nämnda hade sina lokala motsvarigheter i Pelle Lundin och Baltzar Ahlström.

Motorsport betydde i praktiken motorcyklar med Bill Nilsson och Varg-Olle Nygren som de beundrade nationella namnen. De lokala förmågorna hade inte riktigt samma lyskraft men glimtrade gärna till inför isbanetävlingar på Långsjön eller motocross vid Sjöudden. Sune Höglund och Bengt Nyström kunde i alla fall under några veckor spela rollen av omdiskuterade fixstjärnor på skolgården vid kyrkskolan.

Förmedlarna av den stora sportvärlden till den lilla är mer än väl värda att bli hågkomna. Och då handlade det framför allt om radio med Sven Jerring och Lennart Hyland förstås, men inte minst också Bengt Ahlbom, som ofta framträdde i radions kvartslånga idrottskrönika på söndagseftermiddagarna liksom Sven Lindhagen, som regelmässigt var bisittare till någon av de två förstnämnda vid landskamper i friidrott och "Bassen" Sköld, som skötte motsvarande uppgift vid fotbollslandskamper. Vad gäller Uppsala Nya Tidning skall inte heller Gösta Ahlinder, signaturen GAR, förglömmas.

Det var så pass långt ifrån den stora till den lilla idrottsvärlden, att man (d.v.s. jag) många gånger undrade hur radions och tidningarnas stjärnor levde sitt vardagsliv – ja, t.o.m. undrade om de hade något vardagsliv likt vanligt folk hemmavid. Skulle man t.o.m. kunna stöta ihop med någon av radiosändningarnas eller sportsidornas huvudpersoner i en alldeles vanlig vardagssituation?

Därmed tillbaka till den artikel jag skrev i Uppländska Idrottsminnen förra året om Gimospelen i friidrott och löftet om en uppföljning.

Året var nog 1978. Jag var på väg att läggas in på det stora universitetssjukhuset för ett operativt ingrepp, som gick ut på att plocka bort en njursten. Hade fått sal och säng. Skulle dela bostad med tre andra olycksbröder. Börjar med att gå runt och hälsa på dessa bröder. Bromsar upp vid ena sänggaveln, där jag kan läsa ett namn "Curt Sjö Dahl", som också bekräftas ögonblicket efteråt av oefterhärmligt dalmål.

Säger "hej" och presenterar mig samtidigt som det snurrar i skallen. Det där är ett namn jag känner igen, men varifrån?

- Jag har en känsla av att jag borde veta vem Du är. (Tänker så att det knakar).
Men säg inget! Har inte Du sysslat med friidrott en gång i tiden?
- Jodå!
- Hoppat längdhopp?
- Jovisst!
- Haft drygt sju meter som personbästa?
- Jodå, det stämmer!
- Varit med i friidrottslandslaget och Gimospelen?
- Vad Du kan!
- Tävlrat för IFK Lund?
- Nej, men IFK Mora, annars var det rätt.

Hur kunde jag missa sista frågan med daladialekten klingande i salen. Det grämer mig nästan fortfarande. Jag hade förväxlat Curt Sjö Dahl med Enar Bergman – en skåning. Otroligt!

Annars är det inte många av elitidrottarna från sportsidorna, som jag träffat på i slumpsituationer i privatlivet, men visst har det hänt.

Året var 1977. Jag hade lovat att rycka in som reseledare en vecka med en bridgeklubb i någon av Stockholms förorter, som skulle till Wien. Samtidigt skulle ishockey-VM avgöras med möjlighet att se tre matcher "live". Vi hade just kommit ner och checkat in på hotellet, när det inte bar sig bättre än att en av de äldre kvinnorna i gruppen trampade snett i en trappa och stukade foten.

Hon härdade ut så gott det gick under de återstående nattimmarna, men påföljande dag var en transport till något av Wiens sjukhus oundviklig. Det kom en reglementsenlig sjuktransportbil för hämtningen. Damen ifråga placerades med ambulanssjukvårdaren på därför avsedd plats. Själv skulle jag följa med som tolk och bodyguard och tog plats intill föraren i framsätet.

Kallprat.

- Sverige?
- Jodå, han hade faktiskt varit i Stockholm en gång.
- Som turist?
- Nej, spelat fotboll.
- Jaså, något klubbbyte då?
- Nej, det var en landskamp.
- ???
- Och svenskarna vann...!

Vem han var och vilken match det gällde har jag ingen aning om, men han gav inte precis intryck av att tycka så jättebra om Sverige. Likväl borde han i alla fall ha varit en kändis i Österrike.

Annat var det sommaren 1973. Hade tillbringat några veckor på Island och liftade nu från Reykjavik till Isafjörður. Närmare Grönland skulle det inte vara möjligt att komma, trodde jag. Väl framme fick jag klart för mig att det bodde folk och gick väg ännu några mil längre emot nordväst.

Islandskarta med Reykjavík, Isafjörður och Bolungarvík.

Jag liftade vidare mot Bolungarvík. Kommen till Hnifsdalur stannar en bil med förare och några barn i baksätet.

- Mot Bolungarvík?
- Vaa, är du svensk? Känner du Axel Wikström?
Snacka om rätt på. Det snurrar till i skallen.
- Njae. Den enda Axel Wikström jag känner till var en skidlöpare, som tog OS-silver på 50 km i Garmisch-Partenkirchen 1936, men jag kan ju inte precis säga att jag känner ho...
- Det är han! Det är han!!! DET ÄR HAN!!!! En fantastisk skidlöpare och en ännu bättre människa.

Detta sade alltså Gudmundur Halldórsson, som tillhört det isländska landslaget i längdloppning, när Axel Wikström var skidtränare på Island. Nu var han ansvarig för slalombacken i Bolungarvík. Han tog mig hela vägen fram till det lilla fiskeläget så långt åt nordväst på Island det går att komma. Han körde runt i samhället och visade allt vad som fanns av båthamn, konservfabrik, skola, kyrka, slalombacke, barndagis och mycket annat och som han tillskrev en enda man - Einar Gudfinnsson. En slags 1900-talets brukspatron i positiv mening och i isländsk tappning.

Efter sightseeingturen i Bolungarvík, som var avklarad på en halvtimme, fanns det egentligen inget annat att göra än att bli körd till utfartsvägen mot Isafjörður för att lifta tillbaka. Men istället kör föraren upp mot villabebyggelsen på fjällsidan.

- Men det skulle passa mig att få stiga av någonstans vid utfarten mot Isafjörður...?
- Nej-nej, du skall naturligtvis följa med hem och äta middag nu. Du känner ju

Axel Wikström...!

Detta blev i sanning en oförglömlig eftermiddag.

Året var 1983. Jag skulle till Årjäng och göra ett litet tidningsreportage om IOGT-NTO:s nyuppförda samlingslokal. Det handlade om rälsbussresa sista biten från Arvika och sedan skulle jag mötas på stationen av postmästaren Sten Olsson. Väl framme fick jag reda på att vi också skulle träffa Gunnar Åkerström, som på IOGT-NTO-föreningens vägnar varit ansvarig för själva bygget. Gunnar Åkerström – det började snurra i skallen. Jag mindes en gammal Vasaloppslöpare...

Bilprat.

- Den här Gunnar Åkerström, kan han vara från Kloten?
- Ja, möjligen – han är nog västmanlänning i alla fall.
- Har han varit skidåkare i yngre dar, åkt Vasaloppet och så...?
- Nej, det har jag svårt att tänka mig...

Vi träffade strax Gunnar Åkerström, en gemytlig karl, men Vasaloppsåkare hade han nog aldrig varit. Det blev inget mer snack om den saken.

Åter på jobbet i Stockholm och rapport om Årjängsbesöket föregående dag. Avslutningsfråga från chefen:

- Fick Du snacka någe' friidrott med "Köla"-Olsson, då?
- ...?

Det var alltså Sten "Köla" Olsson, flerfaldig landslagsman på långdistans och med personbästa på 30.07,8 på 10.000 m, som hämtat mig på stationen i Årjäng, men detta fick jag veta först dagen efter.

Klavertramp!

Finns det då inga upplänningar, som platsar på den här listan?

Egentligen inte, med ett undantag. Agne Nordlund, som var Ove "Påven" Anderssons kartläsare och co-driver på 60-talet. Det var han som lärde mig köra bil, när jag gick på Thure Petterssons trafikskola i mitten på 60-talet. Någon historia om honom kan jag dock inte uppbringa. Bara informera om att körkortet finns kvar.

Allt detta sagt som en liten utvikning från artikeln om Gimospelen i nr 2/98.

Bernt Karlsson

34b och Margit Åhlén – rättelse

Skrev i förra numret av *Uppländska Idrottsminnen* om idrottsklassen 34b på Katedralskolan och uppsatsskrivningen på temat *Mina klasskamrater om 25 år*, som skulle ha formulerats av vikarierande svensklärarinnan Margit Åhlén. Det var nu inte precis med sanningen överensstämmande. Sagda svensklärarinna hette Margareta Åman och ingenting annat. Någon form av kortslutning i hjärnbarken hade tydligen uppstått. Tidigare har man glömt skolkunskaper. Nu kommer man på fri hand inte ens ihåg vad lärarna hette. Margareta Åman är att ursäkta och läsarna att beklaga. Men rätt skall till slut ha blivit rätt.

Bernt Karlsson

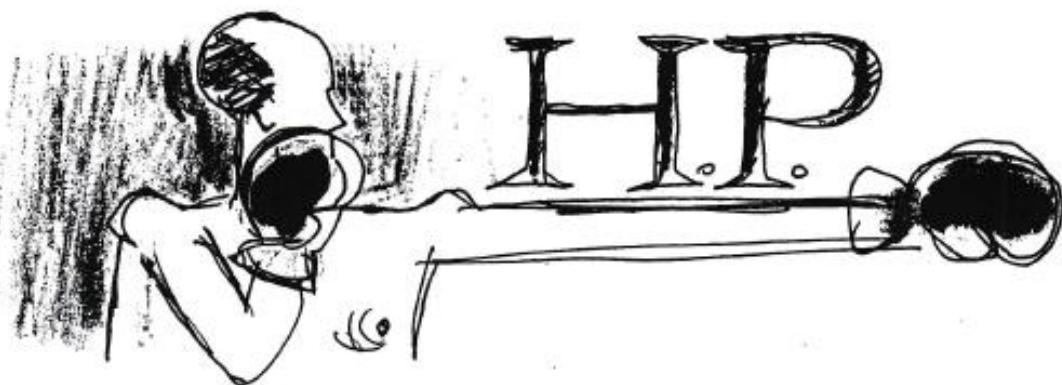
Från läktarplats

Cirkus i sta'n! Med clown, lindansare, jonglörer och allt. Cirkus Altenburg hade kommit, cirkusen med ett över hela Europa välkänt gott renommé! En och annan artist var till och med av världsklass i sin specialitet, allt enligt de egna reklamarna.

En av de medverkande var i alla fall till för något år sedan av dokumenterad världsklass i sin genre. Det var tungviktsboxaren Harry Persson (HP), som i kvällens föreställning skulle möta förre europamästaren Nisse Ramm i en uppvisningsmatch. Ett publikdragande nummer som skulle locka till fullt hus.

När ett cirkustält efter alla förberedelser är färdigt att resas, då saknas minsann inte frivillig handräckningshjälp, åtminstone inte om månaden är augusti och skolstarten ännu dröjer några dagar. Säkert hundratalet arbetsvilliga pojkar kring de nedre tonåren stod utan ekonomiska krav beredda att hugga i. Det kunde trots allt vankas en fribiljett till kvällens föreställning om man hade tur.

Som det såg ut tycktes lyckan stå mig bi. En av cirkusens karlar lovade att jag inte skulle behöva betala entre för att få uppleva den härlighet som väntade bakom hörnet. Men då måste jag lova att först dela ut flygblad på stan och lämna in småaffischer på kaféer och till cigarr-affärer. Sedan var det bara att infinna sig vid kassan, när den öppnades, för att hämta den utlovade fribiljetten, det skulle fungera. Min uppdragsgivare – han verkade vara en slags höjdarkare i gänget – gjorde att jag började känna både respekt och sympati för honom. Det här artade sig bra!

Med nit och noggrannhet tyckte jag själv, fullbordade jag mitt värv, och med lätta steg och på gott humör vandrade jag till kassan för att i god tid få kontakt med min välgörare, som jag barnsligt nog trodde honom vara. Köerna växte, biljetterna var i det närmaste slutsålda, och jag väntade – förgäves! Så tog jag mod till mig och frågade i kassan, men där visste man ingenting, kunde ingenting göra.

Man rådde mig att tala med den uniformerade vaktmästaren, eller vad han nu bar för titel. Jag stammade fram mitt ärende men bemöttes mycket bryskt på en bruten svenska: "Vad har to här att pestella? Såna som tej jak har fått nok av! Veck härifrån! Kå hem till tin mamma!". Det var nog första gången jag upptäckte mig leva i en mycket tung och besvärlig värld.

Med gråten i halsen och med släpande ben avlägsnade jag mig från den elake mannen. Utom synhåll från honom fick jag höra: "Pst! Häng me' här, grabben!". Jag följde uppmaningen, som kom från några pojkar som jag blivit bekant med under tältresningen och som måste vara garvade från tidigare "plankningsäventyr". För det var just ett sådant som jag råkade ledas in i.

Säkert slog jag vid det här tillfället personligt rekord i löpning 25 meter, och på nolltid hade jag kravlat mig under tältduken. Nu började jag känna mig smått kriminell. Så gällde det då att ta sig upp på läktargolvet. Jag klarade det inte, jag var nog för kortväxt, och så började jag känna mig en smula rädd. Då – två par hjälpande händer hissade upp mig i säkerhet, och så placerades jag i trygghet bland några farbröder i åldern 20-25 år eller något ditåt. Känslan av att vara kriminell hade vid det här laget övergått i visshet!

Den närmaste framtiden blev en för mig fascinerande upplevelse. Högt uppe under cirkusens tak utförde trapetskonstnärer den mest halsbrytande akrobatik, och otroligt viga lindansare visade en sådan färdighet som en ung och mycket oerfaren cirkusbesökare bara förvånat gapade över.

Annat var det när det gällde HP. Honom hade man både läst om och hört om på radion. Honom kunde man en del om, han hade blivit ens idol. Visserligen hade han för något år sedan på teknisk knockout förlorat mot norrmannen Otto von Porath, men det var väl bara en tillfällighet? På senare tid hade man hört om Nisse Ramm, som före min idrottsmedvetna tid hade varit europamästare i sin viktklass och som fortfarande var en boxare att räkna med. Men inte kunde han väl jämföras med HP heller?

Så var då den fyrkantiga ringen monterad, och de båda ringrävarna klättrade in mellan repen för att ta emot publikens applåder. I tre ronder skulle man fightas vill jag minnas, nu skulle det bli spännande! Jag höll matchen igenom mina blickar fästade på min idol HP, men det var Nisse Ramm som var den aggressive och som hela tiden gick till anfall, därtill livligt påhejad av publiken. HP mest försvarade sig han.

Matchen slutade oavgjord, och publiken intill mig ansåg sig tydligen ha bevittnat en avslagen tillställning. Själv var jag besviken på HP, jag hade verkligen väntat mig mer av honom!

Så slutade alltså "En dag på cirkus". Men min känsla av att ha varit kriminell, den hade långsamt klingat av!

Arne P

Elner Marsch – 93 år ung idrottsprofil i OK Linné

Elner föddes 1906 på Vitulsbergs gård, en mil nordnordost om Uppsala. Fadern var statkarl på godset och Elner växte upp under enkla men varma förhållanden. Vid tre års ålder fick han polio, men med stark vilja och envishet tränade Elner i ungdomsåren upp sin fysik, så att han blev en vältränad och skicklig idrottsman i tre sporter – fotboll, cykel och orientering. Elners första stora framgång i cykel kom i Habergaloppet 6 mil 1923 och den fina segerbucklan pryder ännu sin plats i prisskåpet hemma hos honom. 1924 startade fotbollskarriären i Rasbo IK och tävlandet i cykel fortsatte med stor framgång inom CK Uni och Fyrishof fram till 1935.

1936 kom Elner in på orienteringssporten och han säger som många andra skogslöpare: En gång orienterare – alltid orienterare. Fyrishof hade en tävling i Gunsta med Bertil Carlberg som banläggare och vann gjorde förstås Elner – i sin första orientering. Han blev då bekant med Gösta Rosling, känd orienteringsprofil i Uppsala även han, och 1940 blev Elner orienteringsledare i IK Fyris. Och 1947 var han med och bildade OK Fyris. Och bildade OK Fyris. Och bildade OK Fyris.

Inom Upplands Orienteringsförbund har Elner gjort en sällsynt omfattande och mycket uppskattad insats. Eller vad sägs om följande: Orienteringsombudsman 1955-1960, banläggare till 14 dag-DM-tävlingar i rad 1947-1960. Dessutom två DM-budkavlar och SM-budkavlen i Hallstavik 1956 plus årliga nationella tävlingar inom OK Fyris. Synnerligen imponerande!

I Skogskarlarnas klubb i Uppland, som Elner blev invald i vid höstblotet 1944, har han tillhört rådet i 20 år. Silvermärket erhöll han redan 1950 och 1994 blev han dubbad till stenålderskarl, en sällsynt utnämning inom skogskarlklubben. Så sent som 1996, 90 år då, deltog han med framgång i den årliga klubbmatchen mot SKK Gästrikland med tävlingsplats i skogarna söder om Vittinge.

Framgångarna i skogen kom tätt för Elner under 90-talet. Två segrar i O-ringens 5-dagars-tävling 1995 i Skåne, sista året i klass H85, och 1996 i Värmland i klass H90. Dessutom tre svenska veteranmästerskap i klass H85.

Just 5-dagars i Värmland nämner Elner som den tävling han har finaste minnet ifrån. Inför sista etappen ledde han stort, och även om det blev en miss på en av kontrollerna den dagen, så bubblade glädjen inom mig hela vägen, säger Elner. Jag kände ju att det skulle räcka ändå fram. Och visst gjorde det det. Storseger för Elner och lagerkrans och guldplakett i blågula band från arrangörerna, Värmlands OF, och lagerkrans och tårta på kvällen från kamraterna i OK Linné.

Pratstunden med Elner avslutas med en liten rundvandring i vardagsrummet till alla prisbucklor och medaljer, snyggt och prydligt ordnade i glasskåp och montrar. De vittnar om en ovanligt gedigen insats som framgångsrik tävlande och synnerligen uppskattad idrottsledare i Uppland under mer än 75 år. Tack Elner!

Nils Wahlberg

Ett 50-årsminne

På TV kan man nästan dagligen se fantastiskt fint åkande längdlöpardamer av ända upp till 20 nationaliteter. Allmänheten visar numera oftast samma intresse för damernas skidgrenar som för herrarnas. Det kom mig att tänka tillbaka på damlängdlöpningens utveckling under de 50 senaste åren. Jag var nämligen inblandad i den internationella introduktionen i januari 1949.

När det Internationella Skidförbundet (FIS) 1946 återupptog sin verksamhet efter kriget, tillsattes fyra kommittéer, varav en Damkommitté. Tyvärr omfattade den endast utförsäkning. Till den planerade kongressen 1948 motionerade Finland med stöd av Sverige om införande av längdlöpning för damer på VM och OS. Yrjö Kalioniemi skrev den finska motiveringen och jag den svenska. Motionen bordlades till den ordinarie kongressen 1949.

Under tiden fram till den kongressen skulle vi försöka övertyga övriga länder att längdloppning är en fin och passande gren för kvinnor, men som utövas i alldeles för få länder.

Sigge Bergman i Svenska Skidförbundet stödde damlängdloppningen helhjärtat och tog kontakt med Frankrike (madame Desjardin) och Schweiz (Elsa Roth), som i sin tur fick sina förbund att på nyåret 1949 inbjuda till tävlingar i alpmiljö.

Sverige, Finland och Tjeckoslovakien nappade på inbjudan. Sverige sände de tre främsta på senaste SM – Märta Norberg, Margit Åsberg-Albrectsson och jag själv, som också var lagledare. Finland sände sina två bästa – Kerttu Pehkonen och Tyyne Wideman liksom Tjeckoslovakien sina främsta – Leikova och Beinhausova.

Resan till kontinenten företogs med buss från Helsingborg till Basel, vilket tog tre dagar med två övernattningsnätter. Nere i Mellaneuropa använde vi sedan tåg och släpade på våra stora skidpaket mellan tävlingsorterna. Vår expedition tog dryga tre veckor, under vilka vi deltog i tävlingar i Grindelwald, Le Locle och Chamonix (Les Contamines) samt besökte det schweiziska idrottsinstitutet i Magglingen.

Sejouren började i Grindelwald på 1200 meters höjd, där vår tävling ingick som en del i det klassiska "Damenskirennen" i utförsåkning. Arrangören hade ingen kunskap om längdloppning för damer. Man trodde att dambanor skulle skilja sig från de manligas och därför hade man lagt spåret på platta marken i dalens botten med utvikningar i sidled men knappast i höjddled. Den finske ledaren och jag protesterade mot "slalom på släta marken", varpå man engagerade banläggaren från OS i S:t Moritz Hans Brunner, som trollade fram en helt nordisk bana. I Frankrike, där vår tävling var ansluten till en stor herrtävling, fick vi åka en slinga på herrarnas spår i kuperad terräng.

I Grindelwald; Inga Löwdin, Märta Norberg, Kerttu Pehkonen och Margit Åsberg.

Grindelwalddävlungen blev mycket jobbig. Snön hade vräkt ner natten före tävlungen, så arrangörerna hade haft ett hårt arbete för att sätta spåret i stånd. Vid starten var det 0-gradigt och ymnigt snöfall, men vi kom i mål i hållande regn. Kerttu vann, varpå följde Märta, Margit och jag (alla tre inom 13 sekunder) och Wideman en halv minut därefter. Tjeckiskorna hade längre tid – och sämre vallning.

Kanske bidrog svårigheterna till den positiva kritik vi fick av alla experter som samlats för att studera oss. Här fanns nämligen tidningsmän och radioreportrar, läkare och representanter

för skidförbunden i Schweiz, Frankrike och Italien och dessutom en förvånansvärt stor publik. Vi intervjuades i en rad tidningar från olika länder och flera kända idrottsläkare studerade oss och uttalade sympati för vår gren. Finlands ambassadör med fru kom flera gånger från Bern på besök och visade sin uppskattning av flickornas insatser.

Även på de andra två orterna var man mycket intresserad av vår medverkan och vi uppvaktades oupphörligt med frågor. Som tur var medförde vi material från Sverige, översatt till franska och tyska, att dela ut.

I Grindelwald och Le Locle höll jag föredrag på kvällarna med ganska stor publik. I den lilla industristaden Le Locle, där vi tävlade mitt i veckan, hade vi rekordpublik på tävlingen. Flera tusen personer hade fått ledigt i anslutning till lunchrasten på fabrikerna för att titta på oss och många kom sen på kvällen för att prata med oss om träning m.m.

Vi fick också fin kontakt med utförsåkarna i Grindelwald. Många av dem kom och såg vår tävling, liksom vi besökte deras. Fyra medlemmar av FIS Damkommitté fanns också på plats och visade stort intresse. Propagandaarbetet för damlängdloppningens internationalisering hade nu fått startfart. FIS DK-ordförande Elsa Roth bjöds upp till Svenska Skidspelen i Sollefteå i mars 1949. Jag blev vid FIS-kongressen i maj invald i Damkommittén.

På nyåret 1950 ordnade Skidförbundet en veckokurs i Vålådalen med 8 nationer som deltagare. Finland ordnade därefter en 3-dagars kurs i Vierumäki.

På nyåret 1950 ordnade Skidförbundet en veckokurs i Vålådalen med 8 nationer som deltagare. Finland ordnade därefter en 3-dagars kurs i Vierumäki.

Internationell kurs i damlängdloppning i Vålådalen, februari 1950

Vintern 1951 ledde jag tillsammans med fransmannen Carrara en kurs för Mellaneuropas länder i Autrans, varefter de flesta deltog i en rad tävlingar – Les Rousses, Grindelwald, Madonna di Campiglio, Tarvisio, Chamonix. Från Sverige deltog Märta Norberg, Eivor Alm och jag själv.

På olympiaden 1952 i Oslo fick vi vår första OS-sträcka, 10 km, och vårt första VM blev det i Falun 1954, då också ryskorna kom med. Sen har det rullat på med utvidgning av ramarna för damlängdlöpningen för att jämställa den med den manliga. Nu tycks vi ha nått jämställdhetsmålet, men det finns fortfarande olösta frågor som t.ex. den om könstestens vara eller inte vara.

Inga Löwdin

P.S. Läs gärna vidare om damlängdlöpningens historia i SVIF:s årsbok 1994, "Gröna boken", som vi kan beställa hem.

Årsboken Idrott och samhälle 1998

SVIF:s senaste årsskrift har flera studier av idrottshistorisk forskning som förhoppningsvis är av allmänt intresse. I den inledande uppsatsen av Lars Björlin, lärare och forskare vid Södertörns Högskola, presenteras ett mycket intressant material om den svenska arbetaridrottsrörelsen som Björlin funnit i de nyöppnade ryska arkiven. Arkivfynden bekräftar och ger värdefulla kompletteringar till de forskningsresultat jag själv kom fram till i min avhandling för drygt 20 år sedan. Källproblemen var då än större och jag fick lita till vad som fanns av material i svenska arkiv (Arbetaridrottsförbundets arkiv saknas ännu). Den kopia med bl.a. programmet för det 1922 bildade Stockholms AIF som jag fick tillgång till från Marx-Lenin-institutet var, som Björlin påpekar, en liten del av de handlingar som man då kunde anta fanns i Moskva. Det nyfunna källmaterial som Björlin presenterar förstärker uppfattningen av den internationella kommunistiska rörelsens politiska strategi att knyta front- och sidoorganisationer närmare till sig. Här tilldelades idrottsrörelsen en viktig roll, och dokumenten avslöjar den livliga agitationen för en svensk arbetaridrott från representanter för Röda Sportinternationalen och Exekutivkommittén på 20-talet. Dessutom gav man från Moskva, vilket jag hade på känn men inte kunde bevisa då på 70-talet, ekonomiskt stöd för att säkra ett svenskt arbetaridrottsförbund. Björlin uppger en summa på 4.000 kr årligen (1928-1930). Fortfarande måste dock stå som obesvarad frågan vilka motiv som drev SKP och AIF att trots partisprängningar, socialdemokratins avståndstagande och den dåliga uppslutningen till arbetaridrotten (AIF räknade som mest c:a 8.000 medlemmar) ändå driva vidare organisationen några år på 30-talet.

Jan Lindroths bidrag *Den moderna tävlingsidrottens intensifiering – principiella synpunkter och praktiska exempel på en försummad dimension* rör sig som framgår av rubriken på en hög teoretisk nivå. Hans invändning att begreppet sportifiering inte är tillräckligt när det gäller att förklara processen mot modern tävlingsidrott verkar rimlig. I stället förelås uttrycket intensifiering för att fänga tävlingsidrottens expansion såväl när det gäller "prestationsfokusering, resursmobilisering och resultatoptimering". Som empiriskt exempel redovisas resultatet från en pilotstudie om det svenska deltagandet i fyra olympiader: 1908, 1928, 1960 och 1992. Inte oväntat är slutsatsen den att en intensifierad satsning bakom det svenska deltagandet har skett under 1900-talet både organisatoriskt, vetenskapligt och ekonomiskt.

Något mer lättillgänglig är Johan Nordbergs redogörelse för uppkomsten av AB Tipstjänst 1934. Nordberg, som är en av doktoranderna hos Lindroth, arbetar på en avhandling om relationerna mellan staten och idrottsrörelsen. Han anser med stöd bl.a. av akter i Handelsdepartementets arkiv att syftet med bildandet av Tipstjänst var att motarbeta den växande flora av illegala tipsbolag som uppstod åren omkring 1930 och inte att tillföra idrottsrörelsen nya

ekonomiska resurser. Fortsatt forskning får visa om Nordberg har rätt i sin uppfattning att man måste ompröva det samband mellan idrottens expansion och den socialdemokratiska folkhemspolitikerna på 30-talet, som han anser att jag överbetonat i min avhandling.

Tobias Starks artikel om "ras-stereotyper och rastänkande" i svensk press i samband med Berlinolympiaden är avslöjande när det gäller dåtida värderingar och attityder. I alla de fem undersökta dagstidningarna har Stark funnit "rashierarkiska tankegångar och kopplingar till idrottsutövarna i olympiaden". Svensk och svenskhet var den norm från vilken alla andra betraktades. För att förklara de färgades framgångar liknade man dem vid primitiva varelser, särskilt apor. De egna uteblivna segrar förklarades antingen med att primitiva färgade hade särskilda anlag för vissa idrottsgrenar eller också hade idrottsmän från andra länder "fuskat" genom att med årslånga förberedelser överträda amatörreglerna. Dagstidningarnas sportsidor var verkligen långt ifrån fria från rasbiologins godtyckliga samband mellan "ras" och karaktärsegenskaper.

Jag vill också till läsning rekommendera Karin Wikbergs uppsats om Richard L. Lindquists idrottsliga aktiviteter 1872-92, noggrant dokumenterade i dennes egna anteckningar, vilka ger en unik inblick i en ung stockholmares idrottsutövning under idrottens pionjärtid.

Rolf Pålbrant

Upplands Idrottshistoriska förening; personliga medlemmar 1999-02-01

Namn	Gatuadress	Hemort	Inträde
Abrahamsson, David	Ymergatan 22	753 25 Uppsala	1997
Abrahamsson, Örjan	Dan Anderssonsgatan 36	754 41 Uppsala	1991
Albertsson, Bertil	Herrgårdsvägen 4	194 35 Upplands Väsby	1987
Albinsson, Bertil	Sysslomansgatan 37 A	752 27 Uppsala	1991
Almgren, Roger	Luthagsesplanaden 15 D	752 25 Uppsala	1988
Almqvist, Sture	Tjudervägen 14	756 47 Uppsala	1991
Alsén, Hans	Gluntens gränd 1	753 13 Uppsala	1988
Andersson, Evert	Hugo Alfvéns väg 16	756 49 Uppsala	1991
Andersson, Jan	Wallhof	740 22 Bältinge	1986
Andersson, Siv-Britt	Wallhof	740 22 Bältinge	1998
Andersson, Ragnar	Långåsvägen 19 E	740 30 Björklinge	1987
Andrä, Carl-Göran	Slöjdgatan 17	752 38 Uppsala	1986
Axelsson, Jörgen	Jumkilsgatan 14 B	752 18 Uppsala	1989
Bennemo, Lars	Norbyvägen 129 F	756 45 Uppsala	1996
Bexell, Olle	Gullvivevägen 14	756 46 Uppsala	1990
Bodin, Hans	Smedsbylegatan 5	753 24 Uppsala	1994
Boman, Harriet	Vilanvägen 47 A	757 52 Uppsala	1993
Brylla, Thomas	Rotfruktsgatan 7	754 49 Uppsala	1988
Carlén, Kent	Prebendevägen 31	740 22 Bältinge	1987
Carlsson, Henry	St Persgatan 19 E, 4 tr	753 20 Uppsala	1988
Carlström, Arne	Sandbrovägen 14	740 30 Björklinge	1994

Davidsson, Hans	Rånäs 6125	762 00	Rimbo	1991
Ekeberg, Yngve	Myrgångsvägen 14	757 57	Uppsala	1994
Ekström, Nils	Laduvägen 6	756 47	Uppsala	1991
Ekedahl, Elsie	Gärdesgatan 2	193 32	Sigtuna	1986
Emgardsson, Ingrid	Sör Hårsbäck	744 91	Heby	1991
Eriksson, Gunnar	Högby	755 93	Uppsala	1987
Eriksson, Ingvar	Lavendelvägen 4	743 34	Storvreta	1993
Eriksson, Åke	Tallbacksvägen 24	756 45	Uppsala	1996
Falkenäs, Gunnar	Cellovägen 124 R	756 54	Uppsala	1987
Forssman, Per	Ormbergsvägen 7	193 33	Sigtuna	1997
Freding, Ulf	Säby, Dalby	755 91	Uppsala	1994
Gauffin, Hans-Magnus	Tiundagatan 53	752 30	Uppsala	1986
Gauffin, Klas	Stabby Uppsala-Näs	755 91	Uppsala	1998
Gullström, Hilding	Johannesbäcksgatan 36A	754 33	Uppsala	1992
Hagelin, Bertil	Tegelgatan 45	752 39	Uppsala	1987
Hammarström, Rune	Ledungsvägen 32	185 75	Täby Kyrkby	1998
Hasselberg, Staffan	Centralvägen 2 A	744 32	Heby	1995
Henriksson, Johan	Jällagatan 4	753 24	Uppsala	1991
Holmberg, Göran	Smedsvägen 9	815 75	Söderfors	1994
Jancke, Per	Hjalmar Brantingsgatan 27	753 27	Uppsala	1987
Janemar, Halle	Tallstigen 1	755 91	Uppsala	1997
Jansson, Rune	Slottet, ingång C	752 37	Uppsala	1986
Johansson, Carl-Axel	Skolgatan 45	195 30	Märsta	1997
Johansson, Edith	Hamnesplanaden 4 A	753 23	Uppsala	1986
Johansson, Karl-Arne	Gulmåragatan 28	745 63	Enköping	1992
Johansson, Rolf	Guldkragevägen 6	311 33	Falkenberg	1996
Johansson, Sune	Svampvägen 3A	756 45	Uppsala	1986
Karlsson, Bernt	Spetsvägen 4	757 57	Uppsala	1987
Karlsson, Martin	Ormbergsvägen 28	193 33	Sigtuna	1997
Klang, Birgitta	Segerstavägen 4	741 43	Knivsta	1997
Lamberg, Aina	Ribbingebäck	740 21	Järlåsa	1992
Larsson, Bo	Moralund	755 96	Uppsala	1994
Larsson, Lars-Erik	Ulvåsa	740 10	Almunge	1986
Lindahl, Ragnar	Rödbetsgatan 30	754 49	Uppsala	1993
Lindberg, Olle	Österängsgatan 79	753 28	Uppsala	1990
Lindell, Birger	Yvre, Pl. 9087	815 91	Tierp	1990
Lindhe, Folke	Östra Ågatan 73 E	753 22	Uppsala	1990
Lindqvist, Lars-Olof	Svartbäcksgatan 41 A	753 32	Uppsala	1992
Lundell, Lennart	Stamgatan 8	744 31	Heby	1986
Lundin, K-G	Stenhagsvägen 162	752 60	Uppsala	1994
Löwdin, Inga	Tegnérsgatan 36 C	752 27	Uppsala	1986
Malmberg, Bo	Tunagatan 3 C	753 37	Uppsala	1992
Mattsson, Lars	Lisselbo	740 30	Björklinge	1993
Nilsson, Lasse	Sätunavägen 11 B	195 41	Märsta	1991
Nilsson, Åke	Box 1015	740 21	Järlåsa	1997
Nirje, Bengt	Botvidsgatan 3 B	753 29	Uppsala	1986
Nyberg, Nils	Tegnérsgatan 14	752 27	Uppsala	1992
Nygren, Kerstin	Hjalmar Brantingsgatan 12 A	753 27	Uppsala	1987
Ohlström, Rolf	Värmlundsgatan 51	754 41	Uppsala	1990
Olsson, Hans	Dan Anderssonsgatan 33	754 41	Uppsala	1996
Olsson, Lars-Ivar	Torsgatan 2	753 15	Uppsala	1987
Ohlsson, Tore	Långgatan 10 C	745 34	Enköping	1987
Persson, Birger	Kotullen	741 91	Knivsta	1995
Pettersson, Arne	Trädgårdsgatan 7 B	753 09	Uppsala	1995
Pettersson, Birger	Villavägen 6	748 50	Tobo	1993

Pettersson, Bror R.	Dragarbrunnsgatan 60	753 20 Uppsala	1986
Pettersson, Gösta	Dagermansgatan 7	754 28 Uppsala	1987
Pettersson, Janne	Vågelsta Uppsala-Näs	755 91 Uppsala	1998
Pettersson, Kurt	Björnbärgsgatan 15	745 42 Enköping	1986
Pålbrant, Rolf	Hösträngsvägen 13	756 47 Uppsala	1987
Renborg, Ulf	Rödhakevägen 12 B	756 52 Uppsala	1998
Ruutanen, Marjatta	Apelgatan 6	754 35 Uppsala	1988
Rydh, Stig	Sysslomansgatan 17 A	753 14 Uppsala	1991
(Backman-Rydh, Birgitta	Sysslomansgatan 17 A	753 14 Uppsala	1991)
Sandberg, Sigvard	Storgatan 18 A	753 31 Uppsala	1991
Santesson, Per	Bellmansgatan 36	754 28 Uppsala	1987
Schenning, Elsie	Kyrkvägen 20, Box 3	740 81 Grillby	1993
Skyttle-Jensen, Eivor	Malma Bergsväg 23	756 45 Uppsala	1991
Sundqvist, Roland	Fålhagsgatan 58	753 24 Uppsala	1993
Svensson, Dagny	S:t Persgatan 19 D	753 20 Uppsala	1990
Söderlund, Bengt	Hugo Alfvéns väg 16	756 49 Uppsala	1987
Terner, Lars	Odensgatan 5 B	753 15 Uppsala	1996
Tillander, Arne	Stabby Allé 9 C	752 29 Uppsala	1990
Tobé, Erik	Flogstavägen 5 D	752 63 Uppsala	1987
Tollbring, Bob	Sandgatan 3 A "	761 51 Norrtälje	1999
Tornberg, Sven-Erik	Eriksgratan 3	752 28 Uppsala	1991
Wahlberg, Nils	Kamomillgatan 7	754 47 Uppsala	1987
Wass, Lars	Vilanvägen 47 B	757 52 Uppsala	1995
Westlund, Valle	Hurtigs gata 23	754 39 Uppsala	1998
Wettersvik, Bertil	Mollskinnsvägen 31	757 57 Uppsala	1988
Österdahl, Bengt-Göran	Lagundavägen 7	740 82 Örsundsbro	1990
Östvall, Henry	Ynglingagatan 9	753 34 Uppsala	1991

(S:a 103 personliga medlemmar)

Medlemsföreningar och förbund 1999-02-01

<i>Namn och gatuadress</i>	<i>Hemort</i>	<i>Inträde</i>
Bälinge IF, Box 39	740 22 Bälinge	1997
Folkrorelsearkivet för Uppsala län Box 216	751 04 Uppsala	1999
Heby Brottarklubb c/o Zenita Bratt, Hedesvägen 2	744 32 Heby	1997
Idrottsföreningen Kamraterna c/o Håkan Pettersson, Bellmansgatan 100	754 26 Uppsala	1994
IF Thor, Thorgården Lurbo	755 91 Uppsala	1991
Upplands Idrottsförbund Portalgatan.9, Box 23062	750 23 Uppsala	1992
Korpen Uppsala Motionsidrottsförbund, Box 2110	750 02 Uppsala	1995
Upplands Tennisförbund c/o Lindberg, Nybyvägen 6	746 37 Bålsta	1995

(S:a 8 medlemsföreningar och -förbund)

UPPLANDS IDROTTSHISTORISKA FÖRENING; STYRELSEN 1998

Ordförande	Inga Löwdin, Tegnérsgatan 36 C, 752 27 Uppsala Tel. 018-537874
Vice ordförande	Nils Wahlberg, Kamomillgatan 7, 754 47 Uppsala Tel. 018-258932
Sekreterare	Per Jancke, Hjalmar Brantingsgatan 27, 753 27 Uppsala Tel. 018-144213
Skattmästare	Hilding Gullström, Johannesbäcksgatan 36 A, 754 33 Uppsala Tel. 018-255104
Klubbmästare/arkivarie	Hans-Magnus Gauffin, Tiundagatan 53, 752 30 Uppsala Tel. 018-543662
Övriga ledamöter	Elsie Ekedahl, Gärdesgatan 2, 193 32 Sigtuna Tel. 08-59250583 Rolf Pålbrant, Hösträngsvägen 13, 756 47 Uppsala Tel. 018-302573
Adjungerad Norduppland	Birger Lindell, Yvre, Pl 9087, 815 91 Tierp Tel. 0293-50038
Adjungerad Västuppland	Rune Jansson, Slottet, ingång C, 752 37 Uppsala Tel. 018-500228, 0292-31087, 010-2077423
Revisor	Lars-Erik Larsson, Ulvåsa, 740 10 Almunge Tel. 0174-260 38
Revisorsersättare	Sune Johansson, Svampvägen 3A, 756 45 Uppsala Tel. 018-301337

Redaktionsgrupp, tillsatt av styrelsen

Jan Andersson 018-358167, Inga Löwdin 018-537874,
Arne Pettersson 018-692865, Rolf Pålbrant 018-302573
Birger Persson/Bille Bild 018-381152

Vill Du medverka i medlemsbladet som skribent/idégivare eller har Du bilder
lämpliga för publicering? Hör i så fall av Dig till någon av oss!

VALBEREDNINGEN INFORMERAR OCH BER OM HJÄLP

Vid årsmötet tisdagen den 23 mars 1999 skall i tur och ordning väljas:

Mötesfunktionärer

Årsmötesordförande, -sekreterare samt justerare/rösträknare.

Föreningsfunktionärer

Ordförande för ett år (nuvarande Inga Löwdin).

Tre ordinarie ledamöter för två år (nuvarande H-M Gauffin (klubbmästare/arkivarie), Hilding Gullström (skattmästare) och Rolf Pålbrant).

De tre resterande ledamöterna, Elsie Ekedahl, Per Jancke (sekreterare) och Nils Wahlberg (vice ordförande), har alla ett år kvar av sin mandattid.

Per Jancke har dock meddelat att han vill avgå trots att ett år återstår av hans mandat.

Revisor för ett år (nuvarande Lars-Erik Larsson)

Revisorssuppleant för ett år (nuvarande Sune Johansson).

Avgående ledamöterna Inga Löwdin, H-M Gauffin, Hilding Gullström och Rolf Pålbrant samt revisorerna Lars-Erik Larsson och Sune Johansson är tillfrågade och har alla meddelat att de står till förfogande för eventuellt omval, medan som redan nämnts Per Jancke vill avgå.

Valberedningen uppmanar medlemmarna att föreslå såväl årsmötes- som styrelsefunktionärer.

OBS!

Valberedningens förslag till årsmötet skall innehålla:

Förslag till **ordförande**; (väljs **"personligen"** till posten) samt förslag till ordinarie **styrelseledamöter**; (väljs **inte "personligen"** till särskild post)

Den nyvalda styrelsen utser **inom sig** sekreterare, skattmästare och vice ordförande.

Medlemmarna bör dock föreslå valberedningen personer **lämpade** till de olika styrelseposterna så att dessa skall kunna besättas på bästa sätt.

Skicka därför förslag eller ring och diskutera!

Valberedningen

Jan Andersson (sammankallande)

Wallhof

740 22 Bålinge

018-358167

E-post: wallhofs@wineasy.se

Ragnar Andersson

Södra Långåsvägen 19E

740 30 Björklinge

018-370343

Kerstin Nygren

Hjalmar Brantingsgatan 12A

753 27 Uppsala

018-140863

UPPLANDS IDROTTSHISTORISKA FÖRENING KALLAR TILL ÅRSMÖTE HOS FOLKRÖRELSEARKIVET

S:t Olovsgatan 15, Uppsala
tisdagen den 23 mars kl.18.30

Mötet inleds med kaffe med dopp till självkostnadspris varefter följer själva årsmötet.
Efter detta visar Kim Söderström arkivet och ger råd och hjälp för forskning i egen förening.

Under kvällens lopp kommer också Bob Tollbring att berätta om sin hobby – att samla föreningsmärken.

DAGORDNING

1. Välkomsthälsning
2. Årsmötesförhandlingar
 - A. Val av ordförande och sekreterare för mötet
 - B. Val av justerare att jämte ordföranden justera protokollet
 - C. Fråga om stadgeenlig kallelse
 - D. Styrelsens verksamhetsberättelse
 - E. Revisionsberättelsen
 - F. Fråga om ansvarsfrihet
 - G. Motioner (Skall vara ordf. tillhanda senast den 1 mars)
 - H. Förslag från styrelsen:
 - a. Fastställande av årsavgift för år 2000
(100 kr för enskild medlem, 25 kr för familjemedlem, 150 kr för organisationer)
 - b. Budget för 1999
 - c. Preliminär arbetsplan för 1999
 - I. Val av ordförande för ett år
Nuvarande: Inga Löwdin
 - J. Val av tre styrelseledamöter för två år
Nuvarande: Hans Magnus Gauffin, Hilding Gullström och Rolf Pålbrant
 - K. Val av en revisor och en revisorssuppleant:
Nuvarande: Lars-Erik Larsson
Sune Johansson (suppleant)
 - L. Val av valberedning: en sammankallande och två övriga
 - M. Övriga frågor
 - N. Förhandlingarna avslutas

Köp-, sälj-, bytes- och lånemarknad

Du som söker eller vill sälja, byta eller låna böcker, vykort, frimärken eller andra föremål med idrottsanknytning kan kostnadsfritt annonsera om detta.

Jag söker

GAMLA UPPLÄNDSKA KLUBBNÅLAR från följande föreningar för en utställning och minneskatalog "Uppländska idrottsklubbar genom tiderna":

Uppsala 11 st. Vaksala IK, Uppsala Östra BK, Malma IF, OK Fyrismalm, Eriksbergs SK, Svartbäckens SK, Lindens & Ekens IF, F20 IF, BK 1911, IF Heimdal, Uppsala Allm. Lawn TK

Enköping 14 st. Balingsta Golf, Gryta BK, Nysätra SK, Örsundsbro IF, Örsundsbro SK, Långtora BK, Härkeberga IF, Teda IF, Ekolsunds IK, Kungs-Husby IF, Österunda IF, Romberga AIF, Enköpings Godt. IF, CK Ragne

Västuppland 5 st Vänge GIK, Ålands SK, Jumbils IF, Rödjebo IF, Varmsätra IK

Norduppland/Östhammar 6 st. Fagervikens SK, Hållnäs IF, Forsmarks IK, Johannisfors SK, Börstils SK, Håttens IF

Centrala Uppland 10 st. Kilens IF, Rasbokils IF, Norrkils IF, Alunda BK, Morkarla IF, Alunda SK, Ramhalls IK, Väslinge IK, Knutby BK, Faringe IF

Södra Uppland 11 st. Kungsängens IF, IFK Bålsta, Eriksunds SK, Venngarns IF, CK Vigör, SK Vigör, Håtuna IF, Inf SS IF, Sigtuna GIF, Sigtuna SK, Vidbo IK

Roslagen 15 st. Addarsnäs IF, Björkö-Arholma IK, CK Roslagshov, Hallbyns BK, Rimbo Godt. IK, Högmarsö IK, Norrtälje TK, Ovensundets IF, Gottröra IF, Skepptuna IK, Blidö IK, Finsta IF, Orkesta GIF, Roslags-Länna IF, BTK Telje

Bra skick → Bra betalt.

För den som önskar finns bytesobjekt; klubbnaålar eller idrottslitteratur.

Bob Tollbring, Sandgatan 3A^m, 761 51 Norrtälje. Tel. 0176-100 59

Jag söker

På Skidor 1897-98 och Idrottsboken 1946 (Utg. L. Brunnhage)

Inga Löwdin 018-537874

...och jag söker – fortfarande –

boken "*Polacksbacken, en gammal lägerplats*" – i bra skick och till bra pris – samt "*Skärmen*", orienterarnas årsbok 1938.

Jan Andersson 018-358167

e-post wallhofs@wineasy.se

UIHF säljer enstaka exemplar av olika årgångar av SVIF:s årsskrift *Idrott, historia och samhälle*, som nu realiserar för 30 kronor per st. (porto tillkommer). Passa på att komplettera Din serie. Årsboken 1990 innehåller ämnesregister över alla tidigare artiklar.

Beställ genom *Hans-Magnus Gauffin 018-543662*.

UIHF:s årsmöte med idrottscafé

**Medlemmarna i UIHF kallas till föreningens 13:e årsmöte
hos FOLKRÖRELSEARKIVET**

**S:t Olovsgatan 15, Uppsala
tisdagen den 23 mars kl. 18.30**

Motioner skall vara ordföranden tillhanda senast den 1 mars.

Mötet inleds med kaffe med dopp till självkostnadspris. Därefter detta visar Kim Söderström arkivet och ger råd och hjälp för forskning i egen förening.

Under kvällens lopp kommer också Bob Tollbring att berätta om sin hobby – att samla föreningsmärken.

Välkommen!

Ta gärna med Dina vänner.

Ingen föranmälan.

UIHF:s styrelse

Innehåll i detta medlemsblad

Bille Bild svarar för originalillustrationerna

1. Hänt sen sist (Inga Löwdin)
2. Uppländska föreningar som fyller 60 eller mer
3. Upsala studenters idrottsförening 90 år (Kim Söderström)
5. Möten med Curt Sjö Dahl och andra från stora världen (Bernt Karlsson)
8. 3⁴b och Margit Åhlén – rättelse (Bernt Karlsson)
9. Från läktarplats (Arne P.)
11. Ett 50-årsminne (Inga Löwdin)
14. Årsboken Idrott och samhälle 1998 (Rolf Pålbrant)
15. UIHF:s medlemmar; förteckning
18. UIHF:s styrelse
19. Valberedningen informerar och ber om hjälp
20. Årsmöteskallelse och dagordning; Innehållsförteckning
21. Köp-, sälj-, bytes- och lånemarknad
22. Innehållsförteckning